

Nr. 3 (21), Noiembrie '07

www.copilortodox.wordpress.com

Supliment al Revistei ORTHODOXIA, pentru copii, părinți și profesori
editat cu binecuvântarea Prea Sfințitului Dorimedont, Episcop de Edineț și Briceni

CINE-I DREPT ȘI SFÂNT?

Demult, un om l-a întrebat pe un bătrân călugăr:
- Părinte, cine-i drept înaintea lui Dumnezeu? Am auzit povestindu-se despre o mare minune: un om care putea să zboare, să se înalțe singur în văzduh. Este acesta semn că-i drept înaintea lui Dumnezeu, asemenea sfinților?
- Nu, fiule, nici vorbă!
- Dar am auzit povestindu-se și despre un om ce putea să meargă pe apă. Este acesta drept înaintea lui Dumnezeu?
- Nici acesta!
- Dar atunci, cine este drept?
- Este cel ce-și duce viața liniștit, în credință și în frică de Dumnezeu. Dacă Dumnezeu ar fi vrut ca noi să zburăm, atunci ne-ar fi dat aripi. Rostul nostru este de a fi buni creștini. Pentru a fi sfânt nu trebuie să te înalți în văzduh cu trupul; doar sufletul să ți se înalțe spre cer prin rugăciuni și fapte bune. Nici nu trebuie să mergi pe ape; dar sufletul tău să rămână mereu deasupra păcatelor și să nu se afunde în ele. Doar așa, cu un suflet curat poți avea o viață curată. Doar așa, te poți chema bun creștin și poți spera în mântuire. Cel cu inima curată se va cunoaște, astfel, după viața sa liniștită și după traiul cumpătat. Acela este om drept și înaintea oamenilor, și înaintea lui Dumnezeu.

Unde ne găsim comoara?

Avem o comoară care este mai prețioasă decât orice bogăție din această lume, pe care niciodată n-am fi dobândit-o, prin nici o străduință, dacă Însuși Iisus Hristos, din marea Sa dragoste, nu ne-ar fi ajutat. Domnul ne-a dat-o cu prețul patimilor Sale. Această comoară este viața veșnică. Hristos a pățimit și a murit, pentru a ne dăruia, celor care cred în El, viața veșnică. Tot ea este și credința în Dumnezeu. Credința este mai prețioasă și mai necesară decât orice bogăție posibilă din această lume. Ea este bucuria și mângâierea vieții noastre și calea spre viața veșnică.

Viața veșnică – iată ce ne așteaptă după scurta și împovărătoarea viață pământească! Iată răsplata, gătită nouă de preabunul Dumnezeu! Cât este de scurtă viața noastră pământească... Și câți dintre noi muncesc cu ardoare s-o aranjeze și s-o înfrumusețeze? Câtă lume lucrează în tinerețe pentru a-și asigura o bătrânețe liniștită și fără de griji... Însă viitorul pământesc este foarte incert, nimeni dintre noi nu știe

Asemenea este împărăția cerurilor cu o comoară ascunsă în țarină, pe care, gasind-o un om, a ascuns-o, și de bucuria ei se duce și vinde tot ce are și cumpără țarina aceea.

(Matei 13, 44)

dacă va ajunge până a doua zi. Despre viața de după moarte se știe sigur că va fi – ori fericire veșnică, ori chinuri veșnice. Așadar să ne îngrijim de ea, să

ne străduim să trăim așa cum ne-a poruncit Domnul. Să ne rugăm neîncetat lui Dumnezeu să ne rânduiască viața de după moarte după mare mila Sa.

La care Evanghelist găsim pilda despre comoara scunsă în țarină?

Aflați, dezlegând rebusul.

Africa Ortodoxă

Întemeietorul și primul episcop al Bisericii Alexandriei a fost Sf. Apostol și Evanghelist Marcu, luminătorul multor țări din Africa. Până în zilele noastre a ajuns, în pofida tuturor războaielor, incendiilor și altor calamități, renumita bibliotecă din Alexandria, care a fost înființată pe timpurile dinastiei Ptolemeilor și a devenit Bibliotecă a Patriarhiei Alexandriei. La formarea bibliotecii au contribuit și marii ierarhi Atanasie cel Mare și Chiril al Alexandriei. Tot aici se păstrează o colecție unică de manuscrise foarte vechi.

Biserica Alexandriei poate fi considerată și leagănul monahismului, și al marilor nevoitori care au pus începutul viețuirii monahicești în pustiul Egiptului, de la care și astăzi iau exemplul mulți călugări din toate Bisericile Ortodoxe.

La început creștinismul a apărut la nordul Africii, iar dintre țările mai de la sud numai Axum (Etiopia) și unele țări nubiene au devenit creștine.

Încreștinarea Etiopiei este legată de numele lui Frumențiu, care, fiind luat prizonier de pirații de pe Marea Roșie, le-a cucerit încrederea și simpatia și a fost eliberat. Tânărul creștin a plecat la Alexandria și s-a adresat înalților ierarhi cu propunerea de a boteza populația băștinașă din acea țară. Pe atunci axumiții erau cunoscuți în țările din Orient prin comerțul pe care îl desfășurau, ei erau sprijiniți de vecinii lor arabi și aveau regi învățați, care cunoșteau limba și cultura elenă. Misiunea de a-i

boteza i-a fost încredințată lui Frumențiu, care apoi a devenit primul ierarh al Bisericii din Etiopia.

Astăzi Biserica din Alexandria este una din Bisericile ortodoxe autocefale. Arhiepiscopul poartă titlul de Papă și Patriarh al Alexandriei și al Întregii Africi, succesor al Apostolului Marcu Evanghelistul. Aproximativ 300.000 de creștini ortodocși fac parte din Patriarhia Alexandriei, acesta fiind cel mai mare număr de credincioși de la Imperiul Roman încoace. Patriarhul actual al Bisericii din Alexandria este Prea Fericitul Teodor

al II-lea, Papă și Patriarh al Alexandriei și Întregii Africi. Serviciul divin se oficiază în limbile swahili, engleză, limbile locale.

În Uganda Biserica Ortodoxă este cea mai tânără și mai puțin numeroasă dintre confesiunile creștine existente la ei, dar are deja 1,5 milioane de credincioși, care se roagă și slujesc în limba natală. Cei mai mulți dintre enoriași sunt copii. Din lipsă de bani, în bisericile de aici nu prea se întâlnesc lumânări și icoane. În biserici sunt scaune și preotul, în unele momente ale slujbei, le face semn cu mâna să se ridice.

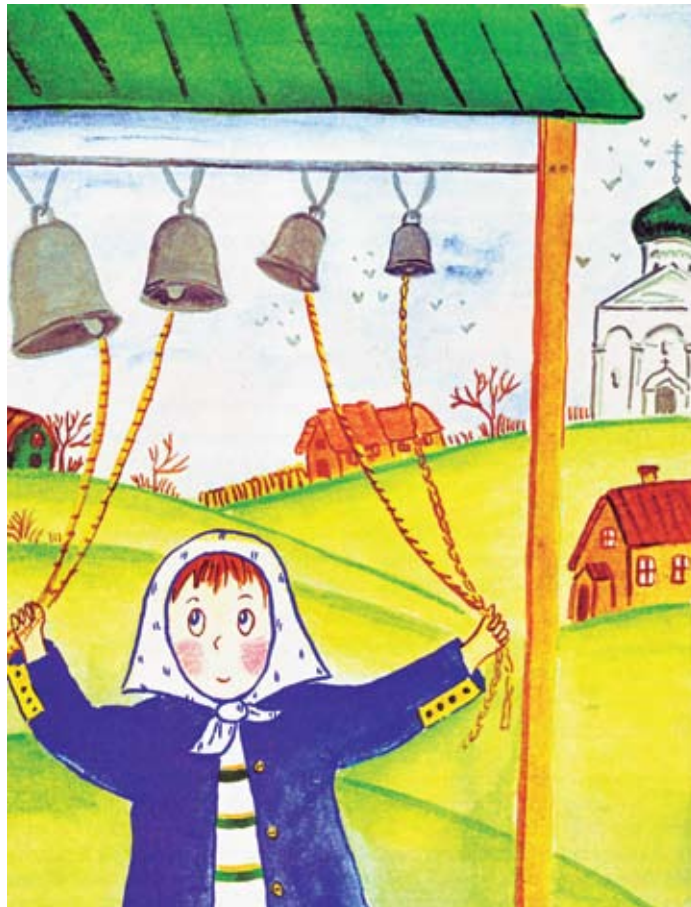
Nu fi supărăcios, învată să ierți

A fi supărăcios înseamnă a arăta o calitate destul de neplăcută a caracterului tău. De obicei supărarea vine din iubire de sine și mândrie, stări în care te simți demn de mai multă laudă, atenție, grijă, decât cei care ți le oferă.

Supărăciosul îi supără și pe ceilalți din jurul său cu cuvântul, cu aluzia, cu tonalitatea vocii, cu faptele, fără să observe aceasta. Supărarea, însă poate să-ți provoace și nemulțumirea altuia. Să știi că atunci când faci un bine, este foarte important să nu te mândrești. Altfel, binele făcut îți va dăuna sufletului tău. Săvârșește fapte bune în numele Domnului, amintindu-ți de poruncile Lui și nu pentru a fi laudat sau mulțumit.

Cum să suportăm supărările

Dacă am meritat să fim supărați și am suportat cu pace această tulburare, atunci supărarea ne va fi spre curățire de vina noastră. Dacă, însă, supărarea a fost adusă nemeritat și am rămas împăcați, nerăsplăind cu rău pentru rău, atunci am procedat după porunca Domnului și ne așteptăm fericirea promisă de Domnul celor ocărăți și prigoșiți. Înaintea noastră este o singură cale de mântuire – aceea de a-i ierta pe toți, așa încât și Dumnezeu să ne ierte pe noi. Pentru aceasta avem nevoie de multă bărbăție și voință

puternică. E foarte ușor să te aprinzi și să-l cerți sau să-l bați pe cel ce te-a supărat, și e foarte greu să te reții. Trebuie să înțelegi, că omul care îți pricinuieste un rău, în primul rând sie își face rău. De la el se îndepărtează harul lui Dumnezeu și demonul îi cucerește sufletul. Nu trebuie să-l urâm, ci să-l miluim și să ne rugăm pentru el, ca Domnul să-l înțeleptească și să-l aducă la pocăință.

Cum să știu dacă l-am iertat definitiv pe cel ce m-a supărat ori nu?

După următoarele trei semne. Dacă aflăm că s-a întâmplat o nenorocire cu

cel care ne-a supărat și în adâncul inimii ne bucurăm de aceasta, ca de o răzbunare, înseamnă că nu l-am iertat definitiv. Dacă aflăm că la el are succes, slavă și această veste, asemeni unui ac subțire, ne înghipă în inimă, înseamnă că răutatea s-a ascuns ca un șarpe în vizuină undeva în adâncul inimii noastre. Și, în sfârșit, dacă nu ne rugăm cu zel pentru cel care ne-a supărat, dacă ne este greu să-i pronunțăm numele la rugăciune, iarăși înseamnă că nu l-am iertat definitiv.

(Arhim. Rafail Karelin)

Virtuți și păcate

Zgârcitul

Ce să fac, părinte? – l-a întrebat un oarecare pe starețul Ambrosie. M-a năpădit așa o zgârcenie ...

- Începe să dai mai întâi lucrurile de care nu ai nevoie. Apoi vei fi în stare să dai mai mult și chiar să te lipsești de ceva, ca în sfârșit, să fii gata să dai tot ce ai – i-a răspuns starețul și i-a povestit următoarea istorioară.

Un călător a ajuns într-un sat și a început a cere milostenie. Întâi s-a adresat unei femei zgârcite, care i-a dat un batic vechi. Alta, fiind bună, i-a dat călătorului multe lucruri bune.

Numai plecase de la ele, că s-a întâmplat în satul acela un mare incendiu care a prefăcut în scrum totul. Călătorul s-a grăbit să se întoarcă și să înapoieze oamenilor ceea ce a primit de la ei: cea care i-a dat mult, mult i-a întors, iar femeii zgârcite i-a întors baticul rupt.

Zgârcenia și vindecarea ei

Se povestește că demult, demult trăia un morar ce mânca la o masă o turtă cât roata morii și tot nu se mai sătura. Într-o zi la acest morar veni Sfântul Petru cu un ucenic de-al lui, cu doi saci de grâu să-i macine.

Era aproape de vremea mesei când se termină cu măcinatul grâului și morarul cu coptul turtei pe care o mânca la prânz. Când moșul luă turta din vatră, Sfântul îi zise:

- Moșule, dă-mi și mie o bucată de turtă!

- De unde să-ți dau și ție, dacă mie singur nu-mi ajunge?

- Nu te îndoi, moșule, că îți va ajunge!

Luă Sfântul Petru turta, pe care i-o dădu moșul, o tăie în bucăți și începu a o împărți oamenilor de la moară, apoi luă și el o bucată, dându-i moșului bucată ce rămase.

Morarul se posomorâse: vedea el bine că va rămâne flămând! Dar, minune! Mâncând bucată de turtă, se sătură mai bine decât atunci când mânca o turtă întregă.

- Cum se face că acum m-am săturat cu o bucățică din ce mâncam altădată? îl întrebă pe Sfântul Petru. Eu nu pot pricepe asta!

- Înainte nu te săturai pentru că mâncai singur. Acum, când ai împărțit și altora, ți-a dat Dumnezeu saț.

Din ce este alcătuit omul

Te-ai gândit vreodată din ce ești alcătuit? Prin ce te deosebești de pietre, plante, animale? Și în general prin ce se deosebește omul de lumea înconjurătoare? Hai să ne gândim împreună la această întrebare.

Întâi să ne referim la ceea ce ne atrage atenția în primul rând și este comun pentru tot ce se află în lumea înconjurătoare. Această parte componentă comună pentru toate este – corpul. Pietrele, cristalele și alte minerale au corpul lor, plantele – pe al său, animalele au alt fel de corp. Și omul are corpul său, însă foarte diferit, chiar și decât al celor mai apropiate de el specii de animale. În afară de corp omul mai are ceva, care nu mai are nici o ființă în univers. Cum crezi, ce anume?

Da, omul poate vorbi, scrie, desena. Dar înainte de a începe a face ceva, el trebuie... să se gândească. Adică la început apare ideea, care apoi este exprimată fizic cu ajutorul corpului uman. Noi nu ne putem vedea gândurile și nici ale altor oameni. Gândurile nu pot fi pipăite, măsurate, cântărite – ele sunt nemateriale. Că ele există știm sigur din experiență. Se întâmplă uneori să ai pe suflet o tristețe sau o bucurie, sau oricare alt sentiment. Dar iarăși rămâne nevăzut, care poate fi simțit și cunoscut de tine numai în interiorul tău. Alteori conștiința te mustră pentru o faptă rea de care nimeni nu știe și nici nu va afla, însă ceva înăuntru îți spune că n-ai procedat corect. Aceasta este vocea conștiinței.

După cum vezi, omul are o lume întreagă în interiorul său, o lume nevăzută a gândurilor, sentimentelor, trăirilor, aspirațiilor, dorințelor, care de multe ori nu sunt legate de lumea văzută. Ele sunt nemateriale și trăiesc o viață a sa, deosebită. Toate acestea au loc în sufletul omului. Vezi ce ființă complicată este omul?

Probabil ai auzit deja că Dumnezeu a creat omul în mod diferit decât tot ce a creat El până atunci. Iată cum scrie în Sfânta Scriptură despre aceasta: "Luând Domnul Dumnezeu țărână din pământ, a făcut pe om și a suflat în fața lui suflare de viață și s-a făcut omul ființă vie" (Facerea 2, 7). Lumea văzută

și cea nevăzută a fost de asemenea creată de Dumnezeu, dar n-a apărut din nimic. Omul devine cunună a creației lui Dumnezeu. Trupul i-a fost creat din pământ, iar sufletul i-a fost pus prin suflare Dumnezeiască. După cum vedem natura umană se compune din două părți – trup și suflet. Omul este un microcosmos – un cosmos în miniatură, spre deosebire de lumea înconjurătoare – macrocosmosul. O asemenea concepție despre om se întâlnește încă la grecii antici, în cele mai bune lucrări ale filozofilor, care încercau să înțeleagă natura și predestinația omului în această lume.

Omul a fost chemat chiar de la începuturi să înfăptuiască legătura dintre lumea materială și cea spirituală. Prin el materia trebuia să se îndumnezeiască. Însă omul, contrar chemării lui primordiale, a căzut în păcat.

Întrebările lui Toma

De multe ori oamenii doresc să-și cunoască viitorul. De aceea se adresează la vrăjitori, urmăresc prognozele astrologice. E de folos oare omului să-și cunoască viitorul?

Omului nu-i este de folos să-și cunoască viitorul. Mergând la vrăjitori, astrologi, extrasenși, face un mare păcat și își dăunează foarte tare. De ce? – vei întreba. În primul rând, pentru că atunci când va veni acel viitor cu bucuriile și întristările lui, noi vom fi altfel decât acum. Dacă am afla astăzi despre unele bucurii care ne așteaptă poate că nici nu ne-am bucura de aceasta, însă gândul la durerea care ne așteaptă și că nu putem schimba nimic, ne-ar face să cădem în disperare. Omul se dezvoltă spiritual de la naștere și până la bătrânețe, timp în care își schimbă gândirea, atitudinea față de unele momente importante din viață.

De fapt, destul de rar, Dumnezeu le descoperă unor oameni viitorul, însă pentru aceasta trebuie să existe un scop foarte important, ca oamenii să-l înțeleagă și să urmeze Pronia lui Dumnezeu. Iar dacă omul prin vrăjitori încearcă să-și afle soarta, face un păcat foarte mare. În primul rând pentru că vrăjitorii prezic viitorul numai cu ajutorul demonilor, contactul cu care întotdeauna este dăunător pentru om. În al doilea rând, dacă ar fi fost necesar, Dumnezeu i-ar fi descoperit omului viitorul. Cel care vrea să-și afle viitorul merge împotriva voinței lui Dumnezeu

PICTURA BISERICEASCĂ

Pentru un creștin ortodox icoana este un pod de întâlnire cu Dumnezeu și cu sfinții. Cinstim sfinții de pe icoane și nu obiectul, materia ce îi reprezintă. Icoana este și ea o carte duhovnicească de învățare a rugăciunii, o anexă la Sfânta Scriptură, care ni-i arată pe cei care au împlinit cuvântul Mântuitorului – pe sfinți și mucenici.

Bisericele ortodoxe nu sunt zugrăvite la întâmplare, ci după o anumită rânduială. Există un program sau un tipic iconografic care arată pictorilor scenele sau chipurile sfinte care pot fi zugrăvite în fiecare compartiment interior al bisericii, astfel încât pictura bisericească să alcătuiască un ansamblu unitar și logic. Distribuția picturii în ansamblul iconografic al bisericii este determinată de arhitectura fiecărei părți a bisericii.

Altarul, partea cea mai sfântă a locașului, este locul unde se săvârșește Jertfa Sfântă a Liturghiei, unde stau numai clericii.

Înăuntrul lui se află Sfânta Masă, imagine a Tronului Slavei Tatălui Ceresc, pe care șade veșnic Hristos Însuși pentru că aici se află Sfântul Său Trup și Sânge. Ca regulă generală, în locul central de pe bolta altarului, deasupra Sfintei Mese, se zugrăvește chipul Maicii Domnului, care tronează la hotarul dintre cer și pământ, ca mijlocitoare între oameni și Dumnezeu. Pe pereții altarului sunt zugrăvite scenele: Liturghia îngerească sau Dumnezeiasca Liturghie (săvârșită de Mântuitorul ca Mare Arhiereu), Cina cea de Taină, scena mielului (în care se ilustrează jertfa liturgică săvârșită în altar, iar alături mării ierarhi: Sf. Vasile cel Mare, Grigore Dialogul, Sf. Ioan Gură de Aur) și diaconi (Sf. Ștefan).

TEOFAN GRECUL

(anii '30 ai sec. al XIV-lea – 1415)

Marele iconograf din Evul Mediu a fost originar din Bizanț, de unde și i s-a tras supranumele Grecul. Vine în Rusia la vârsta de 35-40 de ani. Până atunci Teofan reușise să picteze patruzeci de biserici de piatră din Constantinopol, Halkidon și Galata. Începe să picteze bisericile din Novgorod, apoi, peste vreo zece ani, se mută la Moscova, înființează un atelier, își adună ucenici și pictează trei biserici în Kremlin: Catedrala Bunei Vestiri, a Sfinților Arhangheli și biserica Nașterii Maicii Domnului. Până astăzi s-a păstrat doar iconostasul realizat împreună cu Andrei Rubliov, precum și frescele din biserica Schimbării la Față din Novgorod. La lucrările de decorare a Catedralei Bunei Vestiri s-au întâlnit doi mari iconografi ai Rusiei Medievale Teofan Grecul – monumentalistul chipurilor tragice și titanice, și Andrei Rubliov, cu chipurile sale armonioase, luminoase, ce materializau visul de pace și înțelegere între oameni. Anume acești doi meșteri au creat forma clasică a iconografiei rusești.

O gamă coloristică, de regulă, laconică, sobră, culoare intensă și bogată, linii fragile și subțiri, toate constituind un ritm compozițional complicat, ce conferă chipurilor o rară expresivitate.

duminicală

În aceste pagini găsiți materiale didactice pentru lecțiile dumneavoastră de religie pentru școli normale sau duminicale.

BOTEZUL - nașterea din nou

Explicarea Sfintei Taine a Botezului și a Mirungerii

Taina este o lucrare sfântă, instituită de Iisus Hristos, prin care, într-o formă văzută, se împărtășește primitorului harul lui Dumnezeu nevăzut. Cele șapte Sfinte Taine ale Bisericii Ortodoxe sunt următoarele: Botezul, Mirungerea, Împărtășania (cuminecătura), Spovedania (Pocăința), Preoția (Hirotonia), Nunta (Căsătoria) și Maslul.

Taina Sfântului Botez este întâia dintre Tainele Sfintei Biserici prin care ajungem membri ai Bisericii lui Hristos și ne putem învrednici de primirea celorlalte Sfinte Taine. Ea a fost așezată de Mântuitorul Iisus Hristos prin cuvintele: "Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh" (Matei 28, 19). Prin Botez natura căzută a omului se unește cu Hristos și se eliberează de păcatul strămoșesc, a tuturor păcatelor săvârșite înainte de Botez, cel botezat renaște la o viață nouă duhovnicească, viață de curăție și sfințenie.

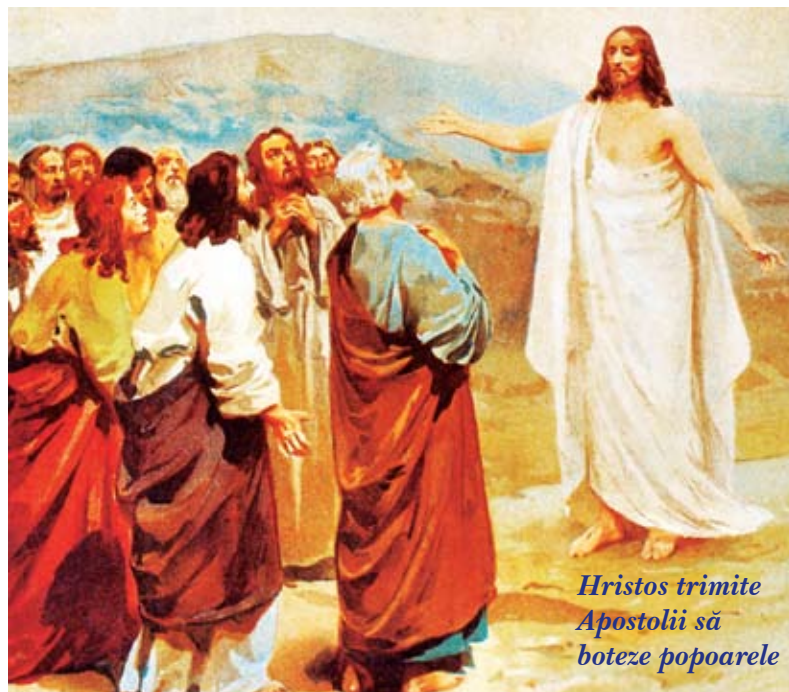
Taina Botezului începe cu rugăciunile de izgonire a duhurilor rele, care au o influență mare asupra omului căzut, și de primire

în sânul Bisericii. Cel care se botează sau, dacă este prunc, nașii lui, se leapădă de satana și toate lucrurile lui, făgăduind să creadă și să-i slujească lui Hristos, mărturisesc credința, rostind *Simbolul Credinței*.

După ce preotul sfințește apa și se roagă lui Dumnezeu să-l spele pe cel ce se botează de toate păcatele și prin această sfințire să-l unească cu Hristos, unge copilul cu ulei sfințit. Preotul spune cuvintele "În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh" și unge copilul pe ochi, pe nas, pe urechi, pe mâini și pe picioare. Apoi preotul scufundă în apă de trei ori pe cel ce se botează, rostind cuvintele: "Se botează robul (roaba) lui Dumnezeu (numele) în numele Tatălui - amin, și al Fiului - amin, și al Sfântului Duh - amin". Scufundarea în apă simbolizează moartea pentru păcat, iar scoaterea din apă - învierea la o viață nouă fără de păcate, curată și sfântă. Cel botezat este îmbrăcat în haine albe și i se dă o cruce. Hainele albe simbolizează curățenia sufletului după botez și îi amintește că toată viața trebuie să păstreze această curăție, iar crucea de la gât este semnul care arată credința în Hristos.

Botezul pruncului

Hristos trimite Apostolii să boteze popoarele

TAINA MIRUNGERII - pecetea harului Duhului Sfânt

Îndată după Botez se săvârșește Taina Mirungerii, în care cel botezat primește darurile Sfântului Duh spre întărire și creștere în Biserica lui Hristos. Această Taină a fost întemeiată de Mântuitorul și se săvârșea încă din primele zile ale Bisericii de către Sfinții Apostoli. Mirungerea se săvârșește împreună cu Botezul și constă din ungerea de către preot cu Sfântul Mir a părților principale ale trupului celui botezat. La fiecare ungere preotul spune: "Pecetea Darului Sfântului Duh. Amin". Pe vremea Apostolilor cel botezat primea darurile Sfântului Duh prin punerea mâinilor. "Atunci își puneau mâinile peste ei, și ei luau Duhul Sfânt" (Fapte 8, 17). Dar mai târziu, tot pe vremea Apostolilor, punerea mâinilor a fost înlocuită cu ungerea cu Sfântul Mir, fapt despre care mărturisesc cuvintele Apostolului Pavel: "Iar Cel ce ne întărește pe noi împreună cu voi,

în Hristos, și ne-a uns pe noi este Dumnezeu, Care ne-a pecelluit pe noi și a dat arvuna Duhului, în inimile noastre" (II Cor. 1, 21-22). Mirul era sfințit de Apostoli, iar după ei urmașii lor - episcopii. Tradiția de sfințire a Mirului de către episcopi s-a păstrat în Biserică până în prezent.

Taina se încheie cu înconjurarea de trei ori a cristelniței de către preot împreună cu cel botezat (cercul este simbolul veșniciei), în semn de biruință duhovnicească, citirea unor fragmente din Apostol și Evanghelie. La fel preotul taie simbolic fire din părul celui botezat (în semn de închinare lui Dumnezeu a celui botezat) și rostește rugăciunile de încheiere a Tainei. După Botez și Mirungere noul membru al Bisericii se înbisericește: preotul îl aduce pe amvon, înaintea ușilor împărătești și în altar.

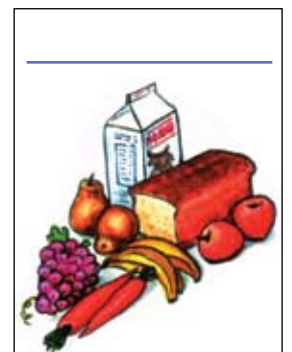
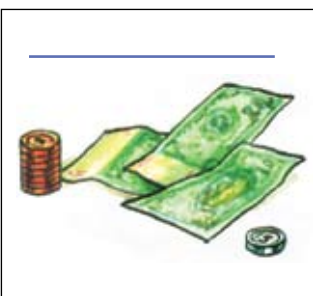

Ungerea cu Sfântul Mir

Punerea mâinilor asupra celor botezați de către Sfinții Apostoli.

Am fost născuți din nou prin Botez și am primit darurile Duhului Sfânt prin ungerea cu Sfântul mir. Pentru a păstra ceea ce am primit trebuie să trăim o nouă viață. O cale prin care arătăm că vrem să trăim cu adevărat creștinește este aceea de a ajuta pe alții. Când aducem bucurie și dragoste celorlalți, când îi ajutam oricât de puțin, aducem, de fapt un suflu nou și o bună nădejde în viața lor. Înscrieți în dreptul imaginilor faptele de ajutor față de aproapele pe care le puteți face.

Noiembrie

calendarul lunii

La sfârșitul acestei luni începe Postul Nașterii Domnului!

SFÂNTUL IOAN CEL MILOSTIV

25/12 noiembrie

Sfântul Ioan a fost fiul lui Epifanie de origine din Cipru. El, fiind crescut din tinerețe cu bună învățatură, avea înrădăcinată în inimă sa frica de Dumnezeu, care îi era începutul înțelepciunii. Ajungând la o anumită vârstă, părinții l-au convins să se căsătorească. Nu după multă vreme au murit fiii, după care s-a dus la Domnul și soția sa. Așa a voit Dumnezeu ca Ioan să-I slujească mai cu sârguință. Ioan stăruia în rugăciune și lucruri bineplăcute lui Dumnezeu, fiind și foarte milostiv cu oamenii. Deci, pentru niște fapte bune ca acestea, l-a preamarit Dumnezeu între oameni, iar când scaunul Patriarhiei de Alexandria era fără păstor, împăratul Iraelie, după rânduiala lui Dumnezeu, a înălțat pe acea treaptă pe Ioan, care, deși nu voia, dar mai apoi s-a plecat a primit hirotonia și s-a făcut păstor al Bisericii Alexandriei.

A luptat cu ereziile care se răspândiseră pe atunci apoi s-a întors spre lucrarea poruncilor lui Dumnezeu și spre facerea de bine a oamenilor săraci. Căci nu lăsa pe nimeni să plece de la dânsul neajutorat și mâhnit, ci dădea milostenie tuturor celor ce aveau nevoie și pe toți cei întristați îi mângâia nu numai cu cuvântul, ci și cu lucrul, pe cei flămânzi săturându-i, pe cei goi îmbrăcându-i, pe cei robiți răscumpărându-i și slobozindu-i, iar pentru cei bolnavi și străini având purtare de grijă. Milostenia lui era ca un râu ce curgea neîncetat cu îndestulare și pe toți cei care așteptau ajutor de la dânsul, nu-i depărta.

La începutul păstoriei sale a chemat pe iconomii bisericii și le-a poruncit, zicând: "Să umblați prin toată cetatea și să-mi scrieți pe domnii mei". Iar iconomii l-au întreat: "Care sunt domnii tăi, stapan?" Răspuns-a patriarhul: "Cei pe care voi îi numiți săraci și nevoiași, aceia sunt domnii mei; pentru că ei pot să mă ducă la locașurile cele veșnice și să-mi dea tot felul de ajutor spre mântuire". Deci au mers iconomii și au scris pe toți săracii pe care i-au aflat prin ulițe și prin bolnițe în număr de șapte mii și cinci sute. Tuturor acestora, Sfântul Ioan le-a rânduit ca să li se dea din averea bisericilor bani pentru fiecare zi, pentru hrană.

În acea vreme perșii se războiau asupra Siriei și au ars

Sfânta Cetate a Ierusalimului, luând și cinstitul lemn al Sfintei Cruci și pe mulți creștini i-au dus în robie. Atunci fericitul Ioan a trimis corăbii cu grâu și cu aur ca să răscumpere pe cei robiți și să ajute celor ce erau în nevoi. Astfel, pe mulți, cu milostivirea sa, i-a scos din robia păgânilor.

Lumea nu cunoaște nimic mai nobil decât chemarea de a fi creștin. Dar cu cât scopul este mai înalt, cu atât realizarea lui este mai anevoioasă. Un singur lucru este important: să păstrăm intensitatea rugăciunii și a pocăinței. (Sfântul Siluan Athonitul)

POMENIREA ICOANEI FĂCĂTOARE DE MINUNI A MAICII DOMNULUI DIN KAZANI

4 noiembrie/22 octombrie

Numele icoanei Maicii Domnului din Kazani (sau Kazanskaia) vine de la o localitate din Rusia, unde icoana a apărut, a fost păstrată, și de unde cinstirea ei deosebită s-a răspândit în mai toate așezările țării. Cinstitul chip aparține icoanelor care au o obârșie tainică, și acest lucru se evocă și în textul Slujbei sărbătorii ei, atunci când se face pomenire de chipul Preasfintei Nascatoare de Dumnezeu din Lida (Palestina), apărută miraculos pe zidul bisericii construite de Sfinții Apostoli.

În 1579, în Kazani, vechea capitală a Khanatului tătarilor (și după respingerea lor de către Ivan cel Groaznic), a suferit un mare incendiu. În același an, Maica Domnului se arătase unei copile de 9 ani, pe nume Matriona, poruncindu-i să-i scoată la lumină chipul frumos zugrăvit de sub ruinele uneia dintre casele arse. Vedenia s-a repetat până când copila a înțeles că icoana trebuia luată de sub vatra odăii indicate. Dusă din locul cu pricina, Fecioara din Kazani este purtată în procesiune în biserica Sfântului Nicolae, iar apoi în Catedrala Blagoveșteniei (Bunevestiri), loc în care mulți credincioși alergând, au primit tămăduire sufletească și trupească. Aceste minunate fapte, și nu numai ele, l-au determinat pe Ivan cel Groaznic să zidească pe locul apariției o mănăstire de maici, unde a așezat icoana. La rândul său, țarul Fiodor Ivanovici înălța și el o mare biserică din piatră, închinată Uspeniei (Adormirii), iar de la 8 iulie 1594 Chipul Fecioarei era pus aici la loc de mare cinste.

Cea de-a doua prăznuire se face la 22 octombrie/4 noiembrie, dată fixată după bătălia de eliberare a Moscovei, asediată în 1612. Se spune că înaintea războiului soldații dreptslăvitori au privegheat trei zile, în post și rugăciune, în fața icoanei, și că în ajunul luptei Sfântul Serghie de Radonej s-a arătat blagocestivului arhiepiscop Arsenie spre a-i mărturisii că rugăciunile lor au fost primite, că suferința va lua sfârșit iar Rusia va fi izbăvită prin mijlocirea Maicii Domnului.

28/15 noiembrie

CVVIOCVB PAISIE DE LA NEAMȚ

În noiembrie îl pomenim pe Cuviosul Stareț Paisie de la Neamț, unul dintre marii nevoitori și înnoitori ai monahismului din veacul al XVIII-lea. Din tinerețe, fiind cuprins de râvnă spre o viață duhovnicească înaltă, își îndreaptă pașii spre țările românești. Aici întâlnește mai mulți stareți cu viață aleasă, care au contribuit la formarea lui duhovnicească și la întărirea dragostei lui față de călugărie. De aici pleacă pe Athos unde traduce scrieri ascetice din grecește din Antonie cel Mare, Macarie, Marcu Ascetul, Teodor Studitul, Filotei Sinaitul, Grigorie Sinaitul, Simeon Noul Teolog și alții. Revine în Moldova și este stareț la mănăstirile Secu și Nreamț. Prin strădaniile cuviosului, mănăstirea Neamț a devenit cel mai însemnat centru de cultură teologico-ascetică din țările române. Rânduielile călugărești introduse de starețul Paisie în mănăstirile pe care le-a cărmuit, au avut o influență binefăcătoare și asupra altor mănăstiri și schituri, mai ales din Rusia. Ucenicii săi pregătiți pentru îndrumarea vieții duhovnicești, s-au răspândit în peste o sută de mănăstiri rusești, ducând pretutindeni același duh nou de viață spirituală (mănăstirile Valaam, Soloveț, în nord, Alexandru Nevski în Petersburg, Optina în centrul Rusiei, Simonov și Novospask în Moscova, Lavra Pecerska în Kiev, Noul Athos în Caucaz și altele). Este înființatorul mișcării spirituale "paisiana", cea care a influențat și pe unii gânditori ruși din veacul al XIX-lea.

TRENUL DIN PLOAIE

Această discuție, despre care vreau să vă povestesc a avut loc în tren, în drum spre Vorcuta – cel mai îndepărtat punct de pe harta republicii nordice Komi. Era mijlocul lui august, timpul când la nordul extrem începe toamna.

Interlocutorii mei erau niște copilași drăgălași dintr-o trupă de artiști – dansatori și muzicanți. Drumul lung a devenit pentru acești prichindei o adevărată încercare și atunci când au aflat că în tren se află un preot, au convins-o îndată pe Irina Andreevna, conducătorul lor să mă invite în compania lor.

Era o zi posomorâtă, trenul tremura și se legăna din mers. După geamurile stropite de ploaie luneca nemărginită și ofilita tundră. Acest decor sobru și în același timp fantastic de frumos țintuia privirile copiilor, servind și ca o ilustrare misterioasă a discuției noastre.

Există întrebări pe care nu le pune nimeni în afară de copii. De aceea întrebările despre Dumnezeu și credință care mi le-au adresat micii mei interlocutori, mai mult decât sigur n-ar fi răsunat din gura unui matur sau a unuia care știe câte ceva la această temă și din delicatețe nu întrebă. Probabil de aceea prima întrebare pe care am auzit-o de la cea mai mică dansatoare din trupă, a sunat, după cum mi s-a părut, ca un dangăt de clopot, care separă sunetul de tăcere.

- Dumnezeu, este?... în acest moment privirile copiilor s-au îndreptat spre mine și era clar că, această întrebare mi-ar fi pus-o fiecare, însă pentru că erau un pic mai mari, au zăbovit.

- Este Dumnezeu. - am răspuns și mica balerină continuă imediat cu o altă întrebare: - De unde a venit El? ...eu i-am răspuns:

- Nimeni nu știe aceasta, în afară de Însuși Domnul Dumnezeu. Însă noi știm și credem că Dumnezeu a fost întotdeauna și întotdeauna va fi. Dumnezeu anume prin aceasta se deosebește de noi că nu apare și nu dispare, ci există pururea. Noi ne mai deosebim de Dumnezeu și prin aceea că noi nu-L putem crea, dar El ne-a creat pe noi și tot ce există în lume.

- Dar de ce nu-l vedem? - au început a întreba copiii.

- Aceași întrebare mi-a pus-o cândva și fiul meu pe când avea doar patru ani. M-a întrebat, zicând "Dacă L-aș vedea, aș ști că El este".

- Și ce i-ați răspuns?

- I-am răspuns așa: "Dar știi tu oare că furnicile nu știu nimic despre oameni?", "Cum adică, chiar nu știu nimic?" - se miră fiul. "Da, absolut nimic și chiar dacă cineva ar putea vorbi cu ele și le-ar spune că există asemenea ființe, furnica oricum n-ar crede, pentru că ochii ei nu sunt adaptați pentru a te vedea pe tine, de exemplu, - atât de mare, încât numai talpa sandalelor tale i se pare cât un munte înalt".

Când i-am spus acestea fiul s-a lăsat pe gânduri, iar apoi mi-a spus: "Iar dacă omul o va călca pe furnică, poate atunci va crede că existăm?", "Mă îndoiesc - i-am răspuns. Dacă furnica se va gândi la ceva în acel moment, atunci va crede, mai degrabă, că a avut o soartă nefericită".

Privirile copiilor s-au îndreptat involuntar spre tundră, deasupra căreia se întindea aceeași perdea deasă de ploie. Ideea comună, care a apărut din scurta contemplare, era atât de clară, încât întrebarea care a urmat a sunat asemeni unui ecou:

- Cum este Însuși Dumnezeu?

- Asta nici nu ne putem închipui, căci noi vedem doar o mică parte a lumii pe care a creat-o Dumnezeu, însă nu pe El Însuși.

- Dar ce înseamnă această lume? Cum arată ea? - au întrebat copiii.

- Probabil ați vrea să vă povestesc despre elefanți și uriașa broască țestoasă?

Copiii s-au uitat unii la alții și au strâns din umeri, iar Irina Andreevna zâmbind, întrebă:

- Dar Dvs. părinte, într-adevăr așa credeți? Oare și până acum se învață despre aceasta în biserică?

- Nu cred că este potrivit să mă înalț deasupra cunoștințelor înaintașilor

noștri. S-ar putea să cunoaștem mai multe, însă multe descoperiri au fost făcute anume de ei, nu de noi. Și dacă ne-am strădui să pătrundem în modul lor de gândire, am afla multe lucruri neobișnuite despre cele mai simple lucruri. Așa că dacă doriți, vă povestesc și despre elefanți.

- Povestiți-ne, povestiți-ne, s-au aprins copiii.

- Viziunea oamenilor despre lume nu întotdeauna s-a redat prin formule și scheme, iar în trecut, pentru exprimarea unor concepții profunde și complicate, oamenii recurgeau la un limbaj artistic. Aceasta nu era deloc întâmplător, pentru că Însuși Dumnezeu, de obicei, se adresa oamenilor anume în acest limbaj expresiv, folosind comparații sau parabole.

Astăzi știți cu toții că spațiul fizic este determinat de trei unități de măsură și că aceste unități de măsură se mișcă în timp. Cum altfel puteau fi redată aceste concepții într-un limbaj artistic, adică simbolic, oamenilor din Orientul arid, unde fregvent se întâlneau elefanți și broaște țestoase?

- Trei elefanți plutesc pe o broască țestoasă - au răspuns copiii, izbucnind în hohote.

- Adevărat. Și, probabil, auzind despre un asemenea tablou al lumii, cineva, lipsit de imaginație, pur și simplu nu s-a ostenit să analizeze simbolurile. De fapt fiecare simbol poate avea și alte semnificații, însă pentru a le înțelege trebuie sau să cunoști foarte multe sau Însuși Dumnezeu, Duhul Adevărului să-i descopere omului înțelegerea acestei materii.

- Dar cum în realitate arată lumea?

- Universul a fost creat nu numai uimitor de frumos, dar și uimitor de desăvârșit, de aceea găsim în Scriptură că, Dumnezeu cu înțelepciune pe toate le-a creat. Însă omului îi este cu neputință să cuprindă cu mintea nemărginitul univers. De aceea, acolo unde ne putem rătăci printre formule, ne ajută viziunea artistică, imaginația.

(Continuarea în numărul următor)

Recreația mare

dictiona...

U milință – Cunoașterea propriului păcat și a propriei slăbiciuni, cunoașterea de sine – este unul din conceptele creștinismului. Umil este cel care se evaluează corect pe el însuși.

P salmi – rugăciuni și imne de laudă, de mulțumire și de cerere scrise și cântate de regele David.

F ariseism – “Cărturarii și fariseii șed pe scaunul lui Moise” (Matei 23,2). În Israel, fariseii au venit în locul prorocilor și se bucurau de mare autoritate în mijlocul poporului. Ei nu respectau legile, dar erau fățarnici. Iisus i-a demascat de mai multe ori (Matei 23, 1-39).

E vlavie – comportament plin de dragoste față de Dumnezeu și față de sfinți.

P ocăință – purificarea sufletului de păcate prin viață virtuoaasă, prin botez, mărturisire, împărtășanie, spovedanii frecvente, păreri de rău, regrete, lacrimi de căință (Matei 5,4). Alexandria și Sf. Ioan din Damasc.

H eruvic - imn liturgic ce se cântă după citirea evanghelică și în timpul Intrării Mari. Textul în românește este: “Noi care pe Heruvimi cu taină închipuim și Făcătoarei de viață Treimi întreită sfântă cântare aducem, toată grija cea lumească acum să o lepădăm”.

O nomastica (Gr. Onomastiki) - Obicei ortodox de a serba persoana a cărei nume este numele sfântului din acea zi.

Labirint matematic

PELERINAJ LA MĂNĂSTIRE

În vacanță copiii au hotărât să plece într-un pelerinaj. Ajută-le să ajungă la mănăstire, trecând peste toate podurile, având în vedere că greutatea mașinii lor este de 1,5 tone.

Cine sunt sfinții?

Sfinții sunt

Plasați numele sfinților în spațiul liber și veți afla numele celor mai mari sfinți ai Bisericii

Sf. A.....cel Mare
Sf. I.....ul
Sf.....de Radonej
Sf.....de la Sihla
Sf. Maria.....ca

MATEMATICĂ BIBLICĂ

$$\bigcirc \div \bigcirc + \bigcirc - \bigcirc - \bigcirc = \bigcirc$$

Câți ani a condus Moise poporul iudeu prin pustiu?

Câte porunci a primit Moise pe muntele Sion?

Numărul pedepșelor în Egipt.

Câți oameni s-au salvat în corabia lui Noe

Câți îngeri au fost în ospetie la Avraam?

Câte zile a stat prorocul Iona în balenă